

In *Le Journal du Dr. Prosper Ménière*, uitgegeven door zijn zoon in 1903, wordt steeds de naam met twee accenten gedrukt (zie figuur). Aangezien in de vorige eeuw vrijheden bij het schrijven van eigennamen veel meer voorkwamen dan tegenwoordig en men vaak niet zeggen kan hoe toen een naam geschreven moest worden, lijkt het mij juist, die schrijfwijze te aanvaarden, die door de vader niet verworpen en door de zoon als enig juiste aanvaard is, d.w.z. MÉNIÈRE.

Amsterdam, 9 maart 1961

L. B. W. JONGKEES

BESTRIJDING VAN TETANUS

In afwijking van hetgeen collega GROND meedeelt (1961), merk ik op, dat bij mijn onderzoek over tetanus in Nederland over de jaren 1935-1947 alleen is uitgegaan van de aan deze ziekte overledenen. Afgezien van geslacht en leeftijd van de patiënten en aard en lokalisatie van de porte d'entrée, kon de letaliteit hier te lande destijds geraamd worden op 55 pct. Inderdaad waren onder de slachtoffers geen mijnwerkers, desondanks week de mortaliteit in de mijnstreek vrijwel niet af van het landgemiddelde. Onder de niet tot de mijnwerkers behorende inwoners van de mijnstreek zijn tijdens de waarnemingsperiode elf aan tetanus overleden (geen geval van naveltetanus). Deze bevinding is niet in tegenspraak met de waarde van de door de mijnarts VERAART toegepaste profylaxe.

Literatuur: GROND, J. TH. H. (1961) *Ned. T. Geneesk.* 105, 507.

Utrecht, 11 maart 1961

G. D. HEMMES

Ongetwijfeld stelt collega HEMMES terecht, dat zijn publikatie alleen over de mortaliteit, en niet over de morbiditeit aan tetanus handelt. Daar de behandeling van verwondingen in de mijn voor verreweg de meeste mijnwerkers niet geschiedt op de wijze door collega VERAART aangegeven, blijven de mortaliteitscijfers een indruk van de morbiditeit weerspiegelen. Ook in andere door mij genoemde publikaties wordt nergens de groep mijnwerkers apart genoemd, terwijl dit voor andere beroepen wel wordt gedaan.

Ik meen derhalve, dat de correctie van collega HEMMES aan de waarde van mijn betoog niets afdoet.

Deventer, 15 april 1961

J. TH. H. GROND

NARCOSE, OPERATIE EN HUISARTS

In het antwoord van collega BAX op de vraag van collega VAN DER STOEL (1961) wordt hetzelfde gezegd als in de vraag; het antwoord blijft echter uit. Collega BAX zegt nl., dat „huisartsen niet aan onze stafbesprekingen deelnemen”.

Daar gaat het nl. juist om! Zou het niet nuttig zijn (waarbij ik wijs op het artikel „Onderling contact” in *Medisch Contact* (1961)), althans de betrokken huisarts voor een dergelijke stafbespreking uit te nodigen? Zo'n bespreking wordt immers meestal gehouden naar aanleiding van een bepaalde patiënt, die ongetwijfeld een huisarts heeft.

Literatuur: Nuttige Notities No. 22 (1961) *Ned. T. Geneesk.* 105, 372. — BAX, H. R. (1961) Narcose, operatie en huisarts. *Ned. Geneesk.* 105, 555. — Onderling contact (1961) *Med. Contact (Amst.)* 16, 159. — STOEL, M. VAN DER (1961) Narcose, operatie en huisarts. *Ned. T. Geneesk.* 105, 555.

Eindhoven, 20 maart 1961

J. M. J. VAN DER POL

Onze stafvergaderingen dragen een wisselend karakter. Wij beginnen principieel met een bespreking van de overledenen. Hierop volgt een demonstratie van de door operatie en obductie verkregen preparaten, meestal in vergelijking met de gegevens van het röntgenonderzoek. Vervolgens krijgt ieder

staflid de gelegenheid om datgene naar voren te brengen wat hem op dat ogenblik bezighoudt. Dit zijn de zieken, waarbij hijzelf of een ander in diagnostiek of therapie niet gelukkig is geweest; een enkele maal ook zijn het zieken, waarbij juist een opmerkelijk succes werd geboekt. En tenslotte zijn daar de ziektegevallen, waar de behandelende arts zich voor zodanige moeilijkheden geplaatst ziet, dat hij de visie of zelfs de raad van anderen wil inwinnen.

Een programma als dit kan slechts vrucht dragen, wanneer aan één voorwaarde is voldaan: de stafleden moeten weten een meevolend en welwillend gehoor te hebben en — op grond hiervan — bereid zijn zich open uit te spreken. Anders gezegd: een stafbespreking dient — naar onze mening — voor alles een besloten karakter te dragen.

Ik ben het met collega VAN DER POL eens, dat de aanwezigheid van huisartsen voor hen — en ook voor ons — zeer nuttig zou zijn. Herhaaldelijk hebben wij deze mogelijkheid dan ook overwogen. Het resultaat was negatief en zal dit ook wel blijven. Te zeer zijn wij op de „intimiteit” gesteld en streven wij derhalve naar een niet al te grote groep van personen, die elkaar goed kennen.

Natuurlijk is een uitwisseling van gedachten tussen specialist en huisarts dringend gewenst. Hiervoor organiseren wij onze klinische demonstraties en menig ziektegeval wordt daar in dezelfde geest opnieuw besproken. Verder hebben ook onze „Nuttige Notities” — ik wil dit nog eens herhalen — eenzelfde doel.

Naar aanleiding van Nuttige Notitie No. 22 hebben nu twee huisartsen naar de pen gegrepen. Dit hebben wij gewaardeerd; maar geen van beiden heeft ons medegedeeld, wat een huisarts nu van „het nuchter bestellen” vindt. En daar gaat het eigenlijk om!

Arnhem, 10 april 1961

H. R. BAX

L. SCHALM

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Preventie van ongevallen. — De zogenaamde „World Health Day” van de Wereld Gezondheidsorganisatie is ditmaal gewijd aan het voorkómen van ongevallen. In zijn „message” verklaart de directeur-generaal: „Accidents are not chance events, they do not just happen. Everyone of them is the outcome of a chain of causes and most of them can be prevented”. Dr. CANDAU zal het wel minder naïef bedoelen dan het klinkt (*WHO, Press*, 27 maart).

Australië

Geneeskundige voorziening met vliegtuigen. — In 1928 werd op initiatief van een predikant de organisatie tot stand gebracht die men thans de „Royal Flying Doctor Service of Australia” noemt. In het oprichtingsjaar maakte men 50 vluchten en gaf men aan 255 patiënten hulp. De dienst groeide snel; in 1960 waren er 16 bases, beschikte men over 16 vliegtuigen, vloog over een half miljoen mijlen en bezocht 30.000 patiënten, van wie er 1300 naar een ziekenhuis werden overgebracht. Bovendien werden er 12000 adviezen per radio gegeven (*Brit. med. J.*, 25 maart, bl. 897).

Duitsland

Pokken in Beieren. — De dagbladers brengt het bericht dat zich in maart en april te Ansbach pokken heeft voorgedaan bij een uit India teruggekeerde man en twee personen in zijn omgeving. Er zijn strenge quarantainemaatregelen genomen ten aanzien van artsen, verpleegsters en anderen, en er wordt op grote schaal ingeënt. De ramp te